

РЕШЕНИЕ

№ 36181

гр. София, 18.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в
публично заседание на 08.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **8723** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).
Образувано е по жалба, подадена от Ц. Й. А. от [населено място], срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM - 2688102/21.06.2026 г., издадена от И. А. П. – мл. автоконтрольор към РУ К., ОДМВР – С..
Релевират се доводи, че оспорената ПАМ е издадена от некомпетентен орган, при неспазване на установената форма, в нарушение на материалните и процесуалните правни норми, както и в несъответствие с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 2-5 АПК. Твърди се, че не са били налице материалноправните предпоставки за прилагането на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП; не е доказано законосъобразното провеждане на процедурата по чл. 574, ал. 10 и ал. 11 от Кодекса за застраховането /КЗ/; водачът на процесното МПС не е бил уведомен от страна на Гаранционния фонд за прекратената регистрация; налице е несъответствие между фактическите твърдения и посоченото правно основание – не е ясно коя е нарушената норма. В обстоятелствената част е посочена за нарушена нормата на чл. 140, ал. 1 пр. първо от ЗДвП, а в разпоредителната – чл. 175, ал. 2 ЗДвП, но твърдяното нарушение - управление на МПС със служебно прекратена регистрация би могло да попадне в приложното поле на чл. 175, ал. 3 ЗДвП, а не на чл. 175, ал. 2 от с.з. Наред с това наложената ПАМ е несъразмерна и не съответства на целта на закона доколкото нарушението е отстранено още на следващия ден чрез сключване на валидна застраховка „Гражданска отговорност“, поради което продължаващото отнемане на СУМПС става безпредметно и има санкционен, а не превантивен характер. Позовава се на практика на административните съдилища по сходни казуси. По подробни съображения изложени

в жалбата се претендира отмяна на оспорената ЗППАМ с присъждане на сторените по делото разноски.

В съдебно заседание, оспорващият, чрез адв. К., поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ.

Ответникът – мл. автоконтрольор към РУ К., ОДМВР – С. – редовно призован, не се явява и не се представлява, не излага становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не се представлява и не излага становище по жалбата.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 44 -ти състав, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

С оспорената в настоящото производство заповед от 21.06.2026 г. на жалбоподателя е наложена принудителна административна мярка по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП – временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство (СУМПС) до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца, като е отбелязано, че е отнето СУМПС № [ЕИК].

В оспорения акт като фактическо основание за издаването му е посочено следното: „съставен АУАН серия GA № 5002219 от 21.06.2026 г. против Ц. А. затова, че в [населено място] по ВП 81 Л. с посока на движение от [населено място] към [населено място] управлява лек автомобил М. с550 4 матик с рег. [рег.номер на МПС] – лична собственост. При извършената проверка срещу дом 23 е установено, че водачът управлява МПС, което е без задължителна застраховка гражданска отговорност на автомобилистите към датата и часа на проверката, с прекратена регистрация. За извършеното административно нарушение по чл. 140, ал. 1 от ЗДвП според ЗППАМ е предвидено наказание „лишаване от право да управлява МПС по чл. 175, ал. 2 от ЗДвП.“

Като част от административната преписка по делото е представен Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) Серия GA № 5002219 от 21.06.2026 г.

По делото е представена полица „Гражданска отговорност“ /л. 17/ на автомобилистите със застраховащ Ц. Й. А. за МПС рег. [рег.номер на МПС] е видно, че тя е със срок на договора от 11:00 часа на 22.06.2026 г. до 23:59 ч. на 21.06.2027 г.

По преписката липсват доказателства за уведомяване на Цв. А. за прекратяване на регистрацията.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, от активнолегитимирано лице, срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима, като разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 172, ал. 1 от ЗДвП, принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица.

Оспорената заповед за налагане на ПАМ е издадена от компетентен орган, съгласно заповед № 513з-613 от 17.02.2026 г. на директора на ОДМВР - С., както и заповед № 513з-954 от 18.02.2022 г. на директора на ОДМВР - С., поради което не са налице основания за отмяната ѝ в условията на чл. 146, т. 1 от АПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 171, ал. 1 от ЗДвП, принудителните административни мерки се налагат за осигуряване безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения по този закон. Волеизявлението за налагане на принудителна административна мярка се обективира в заповед, която има характер на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК и се издава съобразно изискванията на този кодекс, като специалният закон въвежда и изрично изискването същата да е мотивирана.

Обжалваната заповед е постановена в предписаната от закона форма, като са изложени фактически и правни основания съобразно изискването на чл. 59, ал. 2 от АПК.

Очертаните в ЗППАМ обективни и субективни признаци са тези на административното нарушение по чл. 140, ал. 1 от ЗДП, на което съответства разпоредбата на чл. 175, ал. 3 от ЗДвП, установяваща санкция на посоченото неправомерно поведение. В случая обаче в процесната ПАМ за нарушена норма е посочена разпоредбата на чл. 175, ал. 2 ЗДвП.

В разпоредбата на чл. 171, ал. 1, буква "з" от ЗДвП (нова – ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено за осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения да се прилага принудителна административна мярка "временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство" на водач, извън случаите по букви "а" – "ж", който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от: гг) 6 месеца – за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5.

Съгласно чл. 175, ал. 1 ЗДвП наказва се с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок три месеца и с глоба 200 лв. водач, който:

1. (изм. - ДВ, бр. 101 от 2016 г., в сила от 21.01.2017 г.) управлява моторно превозно средство, на което табелите с регистрационния номер не са поставени на определените за това места;
2. (изм. - ДВ, бр. 43 от 2002 г., в сила от 26.04.2002 г.) е поставил или използва устройство за подаване на светлинен или звуков сигнал, предвиден за автомобил със специален режим на движение, без да има това право;
3. откаже да предаде документите си на органите за контрол или по какъвто и да е начин осуети извършването на проверка от органите за контрол;
4. откаже да изпълни нареждане на органите за контрол и регулиране на движението;
5. наруши задълженията си като участник в пътнотранспортно произшествие;
6. при пътнотранспортно произшествие, в което няма участие, откаже необходимото съдействие с моторното превозно средство;
7. (нова - ДВ, бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) управлява моторно превозно средство в нарушение на условията, вписани в издаденото разрешение за временно движение.

Според ал. 2 на същата разпоредба за повторно нарушение по ал. 1 наказанието е лишаване от право да се управлява моторно превозно средство за срок 6 месеца и глоба 400 лв.

В разпоредбата на чл. 175, ал. 3 от ЗДвП (изм. ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено да се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер.

В процесната заповед е посочено от фактическа страна, че водачът А. управлява МПС, което е със служебно прекратена регистрация, което не съответства на цитираната за нарушена норма на чл. 175, ал. 2 ЗДвП.

С издадения срещу жалбоподателя АУАН е констатирано извършено нарушение по чл. чл. 140, ал.

1, пр. 1 от ЗДвП, която норма разпорежда, че по пътищата, отворени за обществено ползване, се допускат само моторни превозни средства и ремаркета, които са регистрирани и са с табели с регистрационен номер, поставени на определените за това места. Тази норма сама по себе си не предвижда конкретно правило за поведение и съответно налагане на санкция, а определя единствено изискванията на които трябва да отговарят съответните ППС за движение по републиканската пътна мрежа.

Според нормата на чл. 140, ал. 2 от ЗДвП условията и редът за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства, се определя с наредба на министъра на вътрешните работи, съгласувано с министъра на транспорта и съобщенията и министъра на отбраната. Това е Наредба № I-45 от 24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства.

Спецификата на случая изисква анализиране на нормативната основа, установяваща правната рамка на прекратяване на регистрация на МПС при липса на валидно сключена задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

Според чл. 143, ал. 10 от ЗДП, служебно се прекратява регистрацията на МПС, за които е получено уведомление от Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 11 от Кодекса за застраховането (КЗ). Такава е редакцията с последното изменение с ДВ, бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г., с което се заличи изискването за уведомяване на собственика на превозното средство при прекратяване на регистрацията.

Уведомлението по чл. 574, ал. 11 от КЗ е автоматично генерирано от информационния център на Гаранционния фонд (глава 53 от КЗ) съобщение, с което органът по ал. 1, т. 1 (компетентният орган по регистрацията на превозните средства в РБ) бива уведомен да прекрати регистрацията на превозното средство. Уведомлението обаче се изпраща до компетентните органи, когато в срока по ал. 10 не са били представени доказателства за сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите.

Според чл. 574, ал. 10 от КЗ, информационният център уведомява собствениците на превозни средства, за които не е сключен договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите или сключеният застрахователен договор е бил прекратен и не е подновен, и им дава срок 14 дни от датата на изпращане на уведомлението да представят доказателства за наличието на сключен и действащ застрахователен договор за тази застраховка.

По делото липсват доказателства за изпратено от Гаранционния фонд до собственика Ц. А. уведомление и че от датата на получаването му до изпращане на уведомлението до МВР е изтекъл 14-дневният срок, в който собственикът е имал право да представи доказателства за наличието на сключен и действащ застрахователен договор. Ако собственикът бездейства в указания от закона срок (който трябва и да е посочен в уведомлението), то след изтичането му изпращане на уведомлението на компетентния орган би било изцяло съобразено със закона.

Вярно е, че от текста на чл. 143, ал. 10 от ЗДП отпадна изискването за уведомяване на собственика за прекратяване на регистрацията, което до датата на изменението се изискваше да бъде изпратено от компетентния по регистрация орган, но това задължение продължава да съществува в Наредба № I-45 от 24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за

регистрираните пътни превозни средства (Загл. изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2002 г., изм., бр. 67 от 2012 г., бр. 20 от 2018 г.), която в чл. 18б, ал. 2 разпорежда изпращане на уведомление до посочения в регистъра собственик в случай на служебно прекратяване на регистрация. В разглеждания случай е мислимо да се приеме, че разпоредбата на чл. 18б, ал. 2 от Наредба № I-45 от 24.03.2000 г. не следва да бъде прилагана на основание чл. 15, ал. 3 от Закона за нормативните актове, тъй като противоречи на нормативен акт от по – висока степен.

В този случай обаче се поставя въпросът откога собственикът е бил в обективна възможност да узнае за прекратяване на регистрация, доколкото за фактическото прекратяване не се издава изричен акт, а изпратената от Гаранционен фонд информация по реда на чл. 24 от Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и т. 2 от Кодекса за застраховането се обработва изцяло автоматично и системата на сектор "Пътна полиция" дерегистрира автомобила по реда на чл. 18б, ал. 1, т. 8 от Наредба № I-45 от 24.03.2000 г.

Правната регламентация, дори и след изменението ѝ от 2025 г., налага съобразяване със задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона, дадени с Тълкувателно постановление № 2 от 05.04.2023 г. по тълкувателно дело № 3/2022 г. на ОСС на НК на ВКС и Първа и Втора колегии на ВАС, според което при неуведомяване на собственика за служебно прекратената регистрация, той не би могъл да съобщи този факт и на всяко лице, на което е предоставил управлението на автомобила. Р. на МПС с прекратена регистрация не е общодостъпен, поради което трето лице, което поема управлението на МПС, е в обективна невъзможност да разбере статуса на МПС. Вярно е, че по регистрационния номер на МПС може да се направи справка дали за конкретното МПС и към конкретен момент има действаща задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, но липсата на такава не води до автоматичния извод, че МПС е с прекратена регистрация, още повече управлението на МПС без задължителна застраховка "Гражданска отговорност" е отделно основание за налагане на ПАМ – чл. 171, ал. 1, т. 1, б. "е" от ЗДвП.

Следва да се отбележи, че доколкото в тежест на правоприлагащия орган е да устави и да докаже съществуването, към датата на издаване на оспорения акт, на всички релевантни факти и обстоятелства, обуславящи наличието на възприетата материалноправна предпоставка за налагане на ПАМ, доказателства за изискуемото се уведомяване на собственика на автомобила по чл. 574, ал. 10 от КЗ, следва да са били събрани към момента на извършеното служебно прекратяване на регистрацията на автомобила по реда на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП, респективно към датата на постановяването на акта за налагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. "з" (гг) от ЗДвП. В случая доказателства за изпълнение на процедурата за уведомяване, към датата на издаване на обжалваната заповед, не са били събрани и не са налични. Това, освен че сочи на допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила при постановяването на оспорения акт от гледна точка на изискването по чл. 35 от АПК за изясняване на всички релевантни факти и обстоятелства, обуславя и недоказаност на елемент на административното нарушение, извършването на което е възприето като материалноправно основание за прилагането на процесната ПАМ. В този смисъл допуснатото процесуално нарушение е довело до фактическа, правна и доказателствена необоснованост на направения от правоприлагащия орган извод за наличие на основание за налагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. "з" подб. гг от ЗДвП по отношение на жалбоподателя.

По изложените съображения съдът приема, че жалбоподателят, като водач на МПС, не е осъществил вмененото в оспорената заповед нарушение, поради което наложената ПАМ е незаконосъобразна, тъй като се явява лишена от основание.

С оглед изложеното, настоящият състав намира жалбата за основателна, а оспореният административен акт за незаконосъобразен, което налага неговата отмяна.

Съобразно изхода на спора в полза на оспорващия следва да се присъдят разноски за платена държавна такса в размер на 5,11 евро.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд – София град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM - 2688102/21.06.2026 г., издадена от И. А. П. – мл. автоконтрольор към РУ К., ОДМВР – С., с която на Ц. Й. А., ЕГН – [ЕГН], е наложена ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „г“ от ЗДвП – временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.

ОСЪЖДА Областна дирекция на министерство на вътрешните работи – С. да заплати на Ц. Й. А., ЕГН – [ЕГН], сумата от 5,11 евро /пет евро и единадесет евроцента/ - разноски по делото.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: